

- Reforma mechanizmu EKPC: CCBE przedstawia swoje stanowisko
- ELIL laureatem międzynarodowej nagrody pokojowej Pax Christi w 2019 roku
- Warsztaty CCBE nt. wpływu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i przepisów podatkowych na ochronę tajemnicy adwokackiej/radcowskiej
- Spotkanie L5 w Barcelonie – 2-3 czerwca 2019 roku
- Orzeczenie TSUE skutkuje wątpliwościami, gdy chodzi o zgodność z prawem zaproponowanej regulacji dot. e-materiału dowodowego

REFORMA MECHANIZMU ETPC: CCBE PRZEDSTAWIA SWOJE STANOWISKO

Przez 10 lat rządy państw członkowskich Rady Europy i Europejski Trybunał Praw Człowieka (Trybunał) podejmowały różnorodne działania w celu zreformowania mechanizmu, jakim jest Europejska Konwencja Praw Człowieka (EKPC). Poczyniono pewien postęp. Całkowita liczba spraw toczących się przed Trybunałem uległa zmniejszeniu, jednakże reformy dotyczyły przede wszystkim tzw. prostych spraw.

Chociaż standardowe opóźnienie dla wyroków dalej wynosi siedem lat, często są one wydawane i po ponad dziesięciu latach. Liczba wyroków wydawanych każdego roku spadła, natomiast fakt, że państwa członkowskie niechętnie je wykonują skutkuje dodatkowymi opóźnieniami, gdy chodzi o rozwiązywanie poważnych spraw. Potrzebne są nowe pomysły.

Komitet ekspertów CCBE (Stałe Przedstawicielstwo przy Trybunale w Strasburgu) przez cały rok pracował nad zidentyfikowaniem najpoważniejszych problemów i opracowaniem praktycznych rozwiązań, które nie wymagałyby zmiany EKPC (zbyt powolny proces), zatrudnienia nowych pracowników (zbyt drogi proces) ani też akceptacji istniejących opóźnień.

Po raz pierwszy w debacie nt. reform wzięło udział CCBE, zabierając w niej zdecydowany głos, poparty doświadczeniem adwokatów i radców prawnych. Sytuacja taka do tej pory nie miała miejsca. Rola występujących przed Trybunałem jako przedstawiciele ofiar naruszeń praw człowieka adwokatów i radców prawnych jest wyjątkowa, gdy chodzi o zrozumienie prawdziwych kosztów obecnych opóźnień. Ponadto znają oni procedury i dzięki temu są w stanie proponować rozwiązania praktyczne.

Piers Gardner
Przewodniczący Stałej Delegacji CCBE do Europejskiego
Trybunału Praw Człowieka

CCBE określiła i przyjęła 28 czerwca 2019 roku cztery pomysły jako punkt wyjścia dla reform praktycznych:

1. Ścisłsza współpraca pomiędzy krajowymi sądami wyższego szczebla a Trybunałem. Sądy krajowe powinny przygotowywać zwięzłe podsumowania wskazywanych argumentów z dziedziny praw człowieka i powodów ich odrzucenia. Dla spraw kierowanych do Strasburga, Trybunał powinien niezwłocznie być w stanie ustalić, co stanowi istotę kwestii w zakresie praw człowieka w postępowaniu prowadzonym na szczeblu krajowym i nadać priorytet sprawom kluczowym;
2. Większa przejrzystość dokonywanej przez Trybunał wstępnej oceny spraw. Sposób zarządzania sprawami przez sędziów powinien wskazywać sprawy kluczowe, uwzględniać te, które mogą poczekać i przewidywać informowanie strony o ich sytuacji.
3. Komitet Ministrów potrzebuje większej liczby i dłuższych posiedzeń w celu nadzorowania wykonywania ważnych wyroków. Państwa członkowskie muszą wywiązywać się z obietnicy stosowania poważnego podejścia do wykonywania wyroków i zmniejszyć liczbę wyroków niewykonywanych.
4. Adwokaci i radcowie prawni muszą pracować na rzecz reform w sądach krajowych oraz w Strasburgu. Potrzebne jest szkolenie pokazujące jak prawidłowo wypełnić formularz skargi, a jednocześnie wskazujące braki zidentyfikowane lokalnie w zakresie ochrony praw człowieka. Zarówno kancelaria Trybunału, jak i sekretariat Komitetu Ministrów potrzebują pracowników, którzy zostaliby oddelegowani do tych instytucji w celu wsparcia obsługi zaległych spraw. Mogliby w tym pomóc adwokaci i radcowie prawni.

Ale co najważniejsze, jeżeli europejski system praw człowieka ma zostać zreformowany, w procesie muszą wziąć udział adwokaci i radcowie prawni. Ustalenia CCBE to punkt wyjścia w tym procesie.

Piers Gardner

Przewodniczący Stałej Delegacji CCBE do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

ELIL LAUREATEM MIĘDZYNARODOWEJ NAGRODY POKOJOWEJ PAX CHRISTI W 2019 ROKU

W środę 26 czerwca [Prawnicy europejscy na Lesbos \(ELIL\)](#) zostali uhonorowani międzynarodową nagrodą pokojową Pax Christi w 2019 roku. Nagrodę odebrał Philip Worthington, dyrektor zarządzający ELIL. Podczas ceremonii obecni byli Prezydent CCBE José de Freitas, Wiceprezydenci Ranko Pelarić i Margarete von Galen oraz przedstawiciele niemieckiego stowarzyszenia prawników (DAV). Wszyscy oni gratulowali ELIL tego wyróżnienia.

Międzynarodowa nagroda pokojowa Pax Christi to nagroda pokojowa przyznawana każdego roku przez [międzynarodowy katolicki ruch pokojowy Pax Christi](#) w celu uhonorowania współczesnej osoby lub instytucji opowiadającej się przeciwko stosowaniu przemocy i niesprawiedliwości, zazwyczaj na szczeblu lokalnym. W tym roku wybrano ELIL za świadczenie bezpłatnej i niezależnej pomocy prawnej na rzecz osób wnioskujących o azyl na greckiej wyspie Lesbos.

ELIL to organizacja dobroczynna typu non-profit.

Została założona przez CCBE i DAV w czerwcu 2016 roku. Poprzez swoich stałych pracowników i grupę pracujących jako wolontariusze adwokatów i radców prawnych pomaga osobom docierającym na wyspę poznać swoje prawa oraz zrozumieć powolny i skomplikowany proces przyznawania azylu, a także znacząco zwiększa ich szanse, gdy chodzi o bezpieczeństwo i ochronę. Od czasu powołania ELIL bezpłatną pomoc prawną na rzecz osób wnioskujących o azyl na Lesbos świadczyło ponad 600 pracujących jako wolontariusze adwokatów i radców prawnych

Obecnie ELIL boryka się z pewnymi trudnościami finansowymi, których konsekwencją było zawieszenie projektu pod koniec kwietnia. Toteż, dzisiaj o wiele bardziej niż kiedykolwiek wcześniej ELIL potrzebuje wsparcia, tak aby adwokaci i radcowie prawni mogli oferować bezpłatną pomoc osobom wnioskującym o azyl. Projekt można wesprzeć, klikając na poniższy link <https://www.europeanlawyersinlesvos.eu/donate>.

WARSZTATY CCBE NT. WPŁYWU PRZEPISÓW O PRZECIWDZIAŁANIU PRANIU PIENIĘDZY I PRZEPISÓW PODATKOWYCH NA OCHRONĘ TAJEMNICY ADWOKACKIEJ/RADCOWSKIEJ

27 czerwca CCBE zorganizowała w Brukseli warsztaty CCBE nt. wpływu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i przepisów podatkowych na ochronę tajemnicy adwokackiej/radcowskiej. Podzielone na dwie sesje panelowe warsztaty otworzył Prezydent CCBE José de Freitas. Pierwsza sesja panelowa była poświęcona tematyce wpływu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy na tajemnicę adwokacką/radcowską. W trakcie tej sesji prezentację pt. „Tajemnica adwokacka/radcowska, tajemnica zawodowa a przepisy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy – gdzie jesteśmy i jak tu dotarliśmy?” wygłosił Rupert Manhart (przewodniczący Komisji ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy CCBE). Kolejne prezentacje dotyczyły obowiązków dokonywania zgłoszeń na mocy przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy z perspektywy prawa cywilnego i prawa zwyczajowego oraz informacji nt. obowiązków wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy bezpośrednio dotyczących adwokatów, samorządów i stowarzyszeń prawniczych na mocy piątej dyrektywy dot. przeciwdziałania praniu pieniędzy. Sesję zakończyła prezentacja Komisji Europejskiej.

Druga sesja panelowa była poświęcona tematyce wpływu przepisów podatkowych na tajemnicę adwokacką/radcowską. Sesję rozpoczęła prezentacja Jacques’a Taqueta (przewodniczącego Komisji ds. podatków CCBE) pt. „Wyjaśnienie zapisów dyrektywy DAC – obowiązek informowania, odstępstwo i tajemnica zawodowa, konsekwencje naruszenia tajemnicy zawodowej oraz implikacje niezastosowania się do wymogu poinformowania klienta”. Kolejne prezentacje dotyczyły wdrożenia dyrektywy w Polsce, Irlandii i Holandii. Sesję zakończyła dyskusja nt. „Co adwokatury oraz samorzady i stowarzyszenia prawnicze mogą zrobić/co adwokatury oraz samorzady i stowarzyszenia prawnicze powinny zrobić?”

CCBE z radością zorganizowała te warsztaty, ponieważ zasada zachowania poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem i ochrony tajemnicy zawodowej stanowi dla CCBE kwestię kluczową a ustawodawcy muszą zostać zaznajomieni z kwestiami dotyczącymi ochrony tych zasad.

YOUNG LAWYERS CONTEST 2019

Registrations are open on
<https://younglawyerscontest.eu/>

Deadline for registrations - 1st September 2019

[Click for more information >>](#)

SPOTKANIE L5 W BARCELONIE – 2-3 CZERWCA 2019 ROKU

Liderzy międzynarodowych organizacji adwokatów i radców prawnych przypominają o znaczeniu samoregulacji i niezależności prawników.

„Samoregulacja i niezależność prawników przekładają się na zaufanie i ochronę obywateli oraz stanowią gwarancję zachowania praworządności.

Bez adwokatów i radców prawnych nie ma sprawiedliwości.” Rola adwokatów i radców prawnych oraz sposób praktykowania zawodu może ulegać zmianie i podlegać przystosowaniu do wymogów czasów obecnych, jednak ani deregulacja ani utrata niezależności nie są dobrym rozwiązaniem. Nasi obywatele i nasze demokracje potrzebują niezależnych i posiadających własny samorząd adwokatów i radców prawnych. Uregulowanie zawodu powinno w głównej mierze służyć wprowadzaniu innowacji i poprawie dostępu do skutecznego wymiaru sprawiedliwości.

Dzisiaj chodzi przede wszystkim o zapewnienie adwokatom i radcom prawnym możliwości samoregulacji i zachowania niezależności. Rola adwokatów oraz samorządów i stowarzyszeń prawniczych polega na znalezieniu nowych sposobów wykazania wartości adwokatów i radców prawnych, przy zapewnieniu, że priorytetem pozostaje interes publiczny.

Adwokaci i radcowie prawni są adwokatami obywateli. A regulacja ma na celu ochronę fundamentalnych i podstawowych praw do skutecznego wymiaru sprawiedliwości. Brak odpowiedniego uregulowania w największym stopniu dotknie samych obywateli i wpłynie na ich poziom zaufania do rynku usług prawnych.

Taki przekaz płynie z Union Internationale des Avocats (UIA), Rady Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE) i Międzynarodowego Stowarzyszenia Młodych Prawników (AIJA) w odpowiedzi na rosnący ruch deregulacyjny i bezpośrednie ataki na niezależność adwokatów i radców prawnych. Podczas swojego ostatniego posiedzenia L5, przedstawiciele tych organizacji przeanalizowali obecną sytuację zawodów prawniczych, a w szczególności kwestie bezpieczeństwa i niezależności adwokatów i radców prawnych oraz samoregulacji jako istotnych środków ochrony praworządności. Stwierdzono, że deregulacja stanowi poważne zagrożenie dla interesu publicznego i demokracji. Ewentualna reforma skutkująca deregulacją niesie ze sobą ryzyko pogorszenia jakości i integralności świadczonych usług prawnych, a przede wszystkim ryzyko ograniczenia dostępu do skutecznego wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej.

Grupa L5 spotkała się w Barcelonie 2 i 3 czerwca. Spotkanie zostało zorganizowane przez AIJA. W jego trakcie wysłuchano prezentacji przygotowanych przez przedstawicieli dwóch innych organizacji członkowskich L5: Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników (IBA) i Amerykańskiego Stowarzyszenia Prawników (ABA).

W toku dyskusji liderzy trzech międzynarodowych organizacji prawników podkreślili także rolę adwokatury oraz samorządów i stowarzyszeń prawniczych w prowadzeniu prawników ku przyszłości oraz znaczenie zapewnienia wysokich standardów zawodowych w procesie świadczenia usług prawnych na rzecz obywateli.

Podczas spotkania trzej liderzy wystosowali ponadto wspólne stanowisko, w którym domagają się natychmiastowego i bezwarunkowego zwolnienia irańskiego adwokata walczącego o prawa człowieka Nasrina Sotoudeha, który został niedawno skazany na 38 lat więzienia i 148 batów za przestępstwa naruszenia bezpieczeństwa narodowego.

Oficjalne zdjęcie L5 – przedstawiciele CCBE, UIA, AIJA, IBA i ABA

ORZECZENIE TSUE SKUTKUJE WĄTPLIWOŚCIAMI, GDY CHODZI O ZGODNOŚĆ Z PRAWEM ZAPROPONOWANEJ REGULACJI DOT. E-MATERIAŁU DOWODOWEGO

27 maja Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) opublikował bardzo ważne orzeczenie dotyczące europejskiego nakazu aresztowania i zakresu, w jakim organy prokuratury mogą być uznawane za „wydające nakazy organy sądowe” do celów sądowej współpracy transgranicznej. (zob. [Informacja prasowa](#)). Według TSUE, „pojęcie „wydającego nakaz organu sądowego” powinno być interpretowane jako obejmujące Prokuratora Generalnego państwa członkowskiego, który pomimo pozostawania instytucjonalnie niezależnym od władzy sądowniczej, odpowiada za prowadzenie postępowania karnego i którego pozycja prawna w państwie członkowskim pozwala mu zagwarantować niezależność od urzędnika wyższej rangi w związku z wydaniem europejskiego nakazu aresztowania.”

Trybunał jest zdania, iż „ta niezależność wymaga istnienia zasad ustawowych i instytucjonalnych struktur zdolnych do zagwarantowania, że wydający nakaz organ sądowy w sytuacji podjęcia decyzji o wydaniu takiego nakazu nie jest narażony na ryzyko konieczności stosowania się w danym przypadku do poleceń urzędnika wyższej rangi.”

Orzeczenie ma dodatkowe znaczenie w kontekście [wniosku](#) dotyczącego regulacji w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych. Wniosek ten dotyczy także wydawania przez prokuratorów w obrocie transgranicznym europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego. Zgodnie z orzeczeniem TSUE, takie nakazy nie mogą być wydawane przez prokuraturę w państwie członkowskim, takim jak Niemcy, gdzie prokurator jest narażony na ryzyko bezpośredniego lub pośredniego wpływu ze strony urzędnika wyższej rangi (w tym przypadku Ministra Sprawiedliwości) czy ryzyko konieczności stosowania się w danym przypadku do jego poleceń.

W tych okolicznościach orzeczenie skutkuje kolejnymi obawami co do zgodności z prawem zaproponowanej regulacji dot. elektronicznego materiału dowodowego, ponieważ jego zapisach podkreślono, że prokuratorzy nie zawsze są uznawani za organy sądowe do celów współpracy wymiarów sprawiedliwości określonej w art. 82 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W swoim [stanowisku](#) do wniosku dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego, CCBE już wcześniej zakwestionowała podstawy prawne wniosku, utrzymując, że wskazana w art. 82 Traktatu zasada wzajemnego uznawania jest zasadniczo rozumiana jako zastrzeżona do współpracy wyłącznie pomiędzy organami sądowymi. Jednakże rzucony wniosek nie obejmuje policji ani organów sądowych państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę podmiot otrzymujący wniosek. Natomiast umożliwia organom sądowym w państwie członkowskim nakazanie wydania elektronicznego materiału dowodowego podmiotom prywatnym w innej jurysdykcji.

Sytuacja, w której wydającym nakaz organem w państwie członkowskim jest prokurator, który nie jest niezależny na mocy obecnego orzeczenia umożliwia dalsze zakwestionowanie podstaw prawnych wniosku.

▷ Stały Komitet w czerwcu: debata z Prezydentami adwokatów oraz samorządów i stowarzyszeń prawniczych

Po tym jak liderzy niemieckojęzycznych adwokatów i samorządów prawniczych zaproponowali dyskusję z Prezydencją CCBE nt. roli, działalności i funkcjonowania CCBE, Prezydencja zaoferowała się zorganizować debatę w ramach Stałego Komitetu w czerwcu. W celu przygotowania planu debaty, liderzy adwokatów oraz samorządów i stowarzyszeń prawniczych zostali poproszeni o wcześniejsze przekazanie swoich pomysłów i sugestii do sekretariatu CCBE. Omówiono cztery kwestie: rola i cele CCBE, struktura zarządcza i funkcjonowanie CCBE (strategia, priorytety, budżet, Prezydencja, posiedzenia statutowe, wymagana większość głosów podczas głosowania, komitety itd.), kwestie wewnętrzne i możliwości lepszego do nich podejścia (Brexit, Europejska Fundacja Prawników, przegląd dokumentów statutowych, obsługa reklamacji itd.) oraz na koniec kwestie komunikacji wewnętrznej i lobbingu CCBE.

Główne wnioski z debaty na przyszłość to potrzeba, aby CCBE była bardziej proaktywna w relacjach z instytucjami europejskimi i podejmowała inicjatywę ustawodawczą i nie tylko. Potrzeba

zatwierdzenia przez członków strategii średnio- i długoterminowej oraz rocznego planu działań. Omówiono skład Prezydencji oraz sposób jej wyboru. Procesy decyzyjne powinny zostać dostosowane, tak by zapewniały większą elastyczność i szybkość podejmowania decyzji oraz publikowania stanowisk przez CCBE. Posiedzenia organów statutowych i komitetów CCBE mogłyby być lepiej organizowane. Najdłuższe debaty podczas posiedzeń zazwyczaj dotyczą kwestii wewnętrznych i powinny być inaczej organizowane. Kilku członków zgłosiło potrzebę zatrudnienia w pełnym wymiarze lobbyisty i bardziej profesjonalnego opracowywania komunikacji CCBE, tak by więcej komunikacji było kierowanej do członków naszych organizacji członkowskich, adwokatów i radców prawnych.

Prezydent José de Freitas był zadowolony z propozycji przedłożonych przez członków. Powiedział, że spotkanie to jest początkiem dłuższego procesu i że odbędą się kolejne rozmowy. Wynik debaty zostanie omówiony na poziomie Prezydencji a niektóre punkty przez Grupę ds. przeglądu dokumentów statutowych. Członkowie CCBE otrzymają wkrótce opracowane w toku debat propozycje usprawnienia działalności CCBE.

▷ 15 czerwca 2019 roku pracująca wcześniej w zawodzie adwokata Zuzana Čaputová została pierwszą kobietą na stanowisku prezydenta Słowacji.

Podczas inauguracji Zuzana Čaputová złożyła ślubowanie przed przewodniczącym Sądu Konstytucyjnego, Ivanem Fiačanem, także adwokatem i byłym członkiem słowackiej adwokatury, który niedawno został powołany na ten urząd. Dziesięć dni po zaprzysiężeniu, jako znana zwolenniczka wartości europejskich i współpracy w ramach UE, Prezydent Čaputová, pojechała do Brukseli spotkać się z przewodniczącym Komisji Europejskiej Jean-Claude'em Junckerem. Prezydent podkreśliła swoje poparcie dla UE, stwierdzając, że jej wizyta w Brukseli nie jest wizytą zagraniczną, ponieważ Bruksela i jej instytucje nie powinny być obce dla obywateli UE a polityka UE nie jest polityką zagraniczną, ale wspólną polityką opracowaną razem przez wszystkie państwa członkowskie.

NADCHODZĄCE WYDARZENIA

13/09/2019 r. Stały Komitet – Kopenhaga

24/10/2019 r. Stały Komitet – Lizbona

25/10/2019 r. Wspólna konferencja CCBE i FBE poświęcona samoregulacji w Lizbonie